

A wooden cross stands on a rocky mountain peak. The cross is heavily decorated with numerous colorful ribbons in shades of red, white, green, and blue. The background shows a vast valley with green hills and a blue sky with scattered white clouds. A power line tower is visible in the distance. The foreground consists of large, grey, jagged rocks.

Doberdó & Isonzó

Az olaszok „átállása”

- **Olaszország az I. világháború előtt a hármasszövetség tagjaként Németország és a Monarchia szövetségese volt. Majd ellentétbe került a Monarchiával.**
- **A fiatal olasz királyság igényt formált az osztrák császárság olaszok lakta területeire. 1915 májusában, Olaszország antant oldalon lépett be a nagyháborúba.**

Olaszország hadba lép

1915. május 23-án Olaszország végül hadat üzent a Monarchiának, és megkezdődtek a hadműveletek.

Létszámban nagyjából kétszeres túlerőben volt az Isonzó vidékén a Monarchia seregeivel szemben.

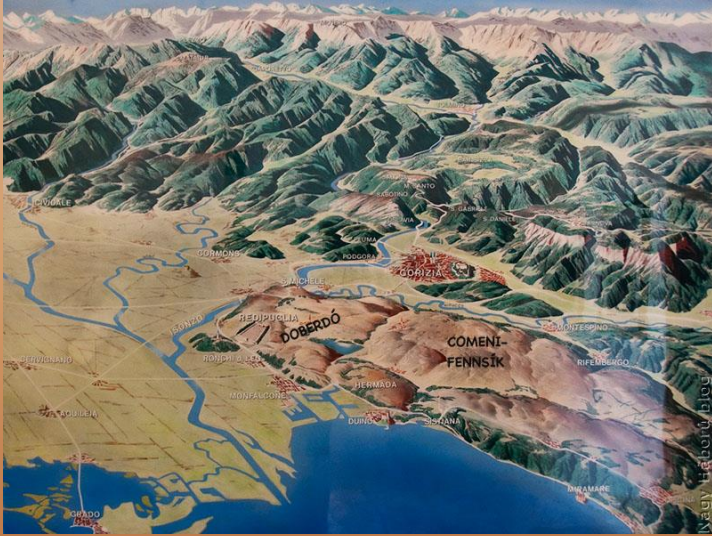
A fő cél először Görz (a mai Gorizia) elfoglalása volt, majd a támadást Laibach (Ljubljana) és Trieszt irányába kívánták folytatni.

Elakadt hadjárat

- A hadjárat azonban 1915. június végére elakadt.
- akadozott az utánpótlás.
- osztrák-magyar csapatok erős védelmi rendszert építettek ki.
- Az Isonzó völgyében 1915 nyarára a nyugati fronthoz hasonló állóháború alakult ki: hatalmas hadseregek álltak egymással szemben jól kiépített állásaikban, és minden négyzetméternyi meghódított területért sok ezer katona fizetett az életével.

Doberdo

A terület névadója a fennsík déli részén található Doberdó település, mai hivatalos olasz nevén Doberdo del Lago. A korábbi szlovén falut az isonzói harcok kezdetén a Monarchia egységei kiürítették, majd a 6. isonzói csatában az olaszok földig rombolták. Katonai jelentőségét az adta, hogy az Isonzófront déli szakaszának első védvonalát a fennsík 150-200 méterre emelkedő karsztos domboldalaira települt. A Karszt-fennsík kopár kövein, a fennsík védelmének legkritikusabb pontjain több mint egy éven át magyar katonák ontották vérüket, miközben a legnehezebb körülmények között, hősiességgel védték állásaikat.

Isonzo

Az Isonzó folyó a Júliai-Alpokban ered, 1100 méteres magasságban. A mai olasz-szlovén határral párhuzamosan, A folyóról kapta nevét az első világháború Isonzó-frontja. Görztől északra 500-600 méteres, meredek hegyoldalak követik, majd a hegyek egyre magasodnak, s Tolmeintől északra már a kétezer métert is meghaladó csúcsok alpesi láncolatot alkotnak, ami lehetetlenné tette ezen a szakaszon a gyors, áttörő hadműveleteket az olasz csapatok részéről. Az olasz támadások ezért a Görztől délre eső – akkor a Monarchiához, ma Olaszországhoz tartozó – alsó szakaszra koncentráálódtak, ahol az osztrák-magyar csapatok védvonalait kiépítették, főként a Doberdó-fennsíkra támaszkodva.

Olasz hadifoglyok Cividale város egyik táborában:

Die siegreiche Offensive gegen Italien.

Im eroberten Cividale.

50.000 italienische Gefangene im Lager bei Cividale.

- A harcok 1915. májusi kezdetétől számítva összesen tizenegy isonzói csatát tart számon a hadtörténet.
- Az olaszok több ponton áttörték a frontot, átkeltek az Isonzon, és állóháborús mértékkel mérve jelentős területeket foglaltak el, köztük az egyik legjelentősebb magaslat, a Bainsizza-Heiligengeist-fennsík felét.

A 19. század végén az osztrák-magyar hadsereg által emelt Fort Hermann maradványai. Az első világháborúban erős támadásnak kitett és ezért már a háború folyamán elhagyott erődítmény romjai egy meredek kaptatón közelíthetők meg

Az osztrák-magyar sereg katonái ivóvizet vételeznek az olaszországi Isonzónál

Caporettói áttörés

- A Monarchia Németországhoz fordult segítségért.
- az osztrák-magyar és a német hadvezetés úgy döntött, hogy először a háború folyamán támadást indít az Isonzónál, és döntő áttörést ér el.
- támadás október 24-én teljes sikerrel járt: az olasz front összeomlott.

Magyarok az Isonzónál

- a háború kitörése előtt az osztrák-magyar hadsereg $7/8$ részét alkották a közös hadsereg egységei, a maradék $1/8$ részen pedig a magyar honvédség és ennek osztrák megfelelője, a Landwehr osztozott.
- az Isonzo völgyében elszenvedett magyar veszteséget 100 ezer főre teszik.

**A Bovec melletti katonai temetőben
sok száz magyar honvéd is nyugszik**

Katonák vonulnak a kopár Doberdo-fennsíkon /Österreichisches Staatsarchiv, Wien

Österreichisches Staatsarchiv

109) Doberdo-Plateau.

ZOOM

Az Isonzó-front első vonalában/Österreichisches Staatsarchiv, Wien

Österreichisches Staatsarchiv

179) In der ersten Linie, am Isonzo, Villa Cerina.

Nagyméretű katonai térkép a déli Isonzó- frontról, középen a Doberdó-fennsíkkal (részlet)

**Isonzó, Doberdó
csataterületei
napjainkban:**

*Tájba olvadó különös emlékmű
Drežnica falu mellett*

A Soča (Isonzó) ma a raftingosok paradicsoma

*A két háború között kialakított olasz
emlékmű Kobaridban*

Olasz lövészárók a Doberdón

Az Isonzó-folyó a Mrzli Vrh csúcsáról

Köszönjük a figyelmet!

Készítette :

Forgács Flóra & Pál Anita